

ELŐFIZETÉSI FÖLTÉTELEK.

Vidéken és Léván házhoz küldve:
Egy évre . . . 10 kor. — fill.
Hat hóra . . . 5 kor. — fill.
Három hóra . . . 2 kor. 50 fill.
Előfizetési pénzek postautalványaiat küldhetők.
Egyes számok 20 fillérért kaphatók
a kiadóhivatalban.

BARSA.

HIRDETÉSEK

Négyhasábos petit-sor egyszeri közlésért 14 fill.
készenlért 12 fill., többszörre 10 fill. szentendő.
Bélyegdíj minden egyes beiktatásér 10 fillér.
Hivatalos hirdetések
100 szóig 2 kor. 60 fill., azontul minden szó 2
fillérével számítottak.
A nyiltérben:
minden négyhasábos garmond-sor díja 30 fillér.
Velünk füzetettében levő hirdető-irodák, elő-
fizetőink, vagy a gyakori hirdetőik tetemes díj-
kedvezményben részesülnek.

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TARSADALMI HETILAP; EGYSZERSMIND BARSVÁRMEGYE HIVATALOS KÖZLÖNYE.

A kéziratok a szerkesztőséghez: (Zöldkert-utca 33. sz.) küldendők.

Kéziratok vissza nem adatnak.

FELELŐS SZERKESZTŐ: HOLLÓ SÁNDOR.

Megjelen: hetenként egyszer

→ vasárnap reggel. ←

A hirdetőket, előfizetőket s a reklamációkat a kiadóhivatalba
(Takarék- és Hitelintézet épület) kérjük utasítani.

A LAP KIADÓJA: NYITRAI ÉS TÁRSA.

Tisztuljanak az erkölcsök!

A zivatar, mely nemzetünk felett elvonult, igen alkalmas volt arra, hogy megtisztítsa a levegőt, összetörje a korhadt, rozoga ágakat, hogy rajta egy új, verőfényes világ épüljön fel. A múlt tanúsága, hogy egyedül a balsors, a vihar próbálja meg a jellemet. Az arany arany marad a tűzben is. De a hitvány, a gyöngye a villám első fényétől megrettensalázatosan meghajítja derekát. Ez a vihar jó volt nekünk arra, hogy megtisztítsa vele az erkölcsöket, hogy kitépje a gatzsa jövendő új korzsa a megújulás reményében kezdje verőfényes napjait.

Romlásnak indult hajdan erős magyar! Keseregte egykor Berzsenyi. S ennek a mondásnak igazságát soha nem láttuk jobban beigazolvva, mint az elmúlt keserű napok alatt. Ha hosszú évtizedek alatt meg is szoktuk a felfelé való gyáva, konc leső hizelgő farkcsóválásait s befelé a gögös pöffeszkedést, közhivatalainkban az utálatos nepotizmust, mind az azonban, a mi a lefolyt vésteljes időben történt, felülmulta a leglázásabb agyrémeket. Láttuk eddig is, hogy sógor sógornak, koma komának, puszipajtás a másiknak kézről kézre adta a husos fazekat s míg elveik tisztaságát, ős szilárd intézményeink sérthetlenségét hirdették, maguk befészkelve magukat a közhivatali pálya minden organismusába atyafiságuk és összeköttetések révén irányt szabtak a közhangulatnak, de csak oly mértékben és csak is úgy, mint azt saját önző hiúságuk, vagy anyagi érdekük kívánta: mind a mellett az erkölcsitüledésnek, a magyar sziklaszilárd jellem olyatén elfajulásának, az anyagi érdekek oly hajhászásának jelenségeit egyszerre és oly nagy mértékben soha sem tapasztaltuk, mint ezekben a lezajlott keserű napokban.

Undorító, visszataszító látvány volt ez, hogy az ember szeretné kitörölni

az emlékéből, mint valami rossz álmot. Kacagányos, kócsagtollas komiszáriusok üres fejvel, üres szívvvel és lélekkel vállalkoztak a törvény tiprásra. És a mieink, a vérünkéből való vérek között akadtak, a kik segítettek a gyertyát tartani ehhez az utálatos éjjeli kivégzéshez. Egy sereg magyar ember, a kinek jellemében kételkedni sem mertünk, énekelte a requiemet. Valóban megdöbbenő volt annak a szájalomra, irgalomra sem méltó hadnak viselkedése, mely hitvány eszközül adta magát a hatalomnak, a vaderőszaknak, hogy asszisztáljon hazája törvényeinek eltiprásában.

És ezek a zálogházból kiváltott magyarok, a mint eloszlott a sötétség, eltűntek, mint a kiket a föld nyelt el. A közélet szinteréről elsöpörte őket a békesség feltűnő napjának első sugara. De az assistensek, a gyáva magyarok, homlokukon a gyalázat bélyegével, azt látjuk, hogy szemérmertlenül újra közénk óhajtanak állni élő taubizonyságául annak, hogy az erkölcsi és anyagi elzülles milyen nagy arányokat öltött erre a jellemére oly sokat tartó nemzetnél.

De tisztulnak már az erkölcsök. A társadalom szeme felnyitott s bizonyára nem fogja elmulasztani az alkalmat, hogy kidobja magából a bélpoklosokat; nincs olyan kemény büntetés, mely ennek a sok, jellemtelen ingyenélőnek büntetésére elég kemény lenne.

A tanulságot, mely a keserű napokból fenn maradt, jól jegyezzük meg magunknak. A míg kétszeres erővel azon fáradozunk, hogy a pusztítás és rombolás nyomait eltüntessük és közéletünk tisztaságát vissza állítsuk, kétszeres kötelességünk, hogy a gyomot, a gatz kiirtsuk, mert csak dudvát nevel s a régi káros napokat idézi elő.

Ki kell vetni a kufárokat és pénzváltókat a szentélyből. Keserű lecke lesz ez. De hiszen a fekélyt is nem simogatással, hanem késsel kell gyógyítani.

A nemzetnek igen fontos, életbe vágó érdeke, közéletünk tisztasága követeli, hogy soha többé vissza ne térhessen közintézményeinkbe az utálatos nepotizmus, klikkrendszer, pajtáskodás. A régi áltekingtélyeket, a talmi hazafiakat, kik minden hivatalban ott kotnyeleskedtek, hol a zsebük érdekeugy hozta magával, ki kell söpörni az összes intézményekből, s a régi romokon kell felépíteni az elvhűség, kötelességtudás és rendíthetetlen haza szeretet templomát.

Tekintetes Szerkesztő úr!

Évek óta megszoktam már, hogy tavasszal a téli gazdasági tanfolyamok bevégezése után beszámolok a megyei gazdaközönség előtt téli munkálkodásomról, nem azért mintha el akarnék tevékenységemmel dicsekedni, hanem mivel a felettes hatóságomtól erre, utasításom van. — Uasitva vagyok, pedig azért, hogy a gazdaközönség lássa, miszerint az ő érdekeivel is törődik az államhatalom s hogy a kiszgáda jóléte igen is szíven fekszik az intéző köröknek.

Uyanis különösen a kiszgáda kételkednek leginkább a földmívelési Miniszterium jó akarátában, s a régi jelszó szerint, most is azt tartják, „a szegénnyel nem törődik senki, az csak arra való, hogy adót fizessen és katonaként védje a hazát.”

Pedig a dolog ellenkezően áll. Soha sem törődtek annyit a kiszgáddal, mint amióta Darányi Ignác került a földmívelési Miniszterium élére s hála a gondviselésnek még a lezajlott szomorú időkben is megmaradt ez az igyekezet, és a sokat emlegetett „szalmatűz” nem aludt ki, hanem folyvást lobog s megégit azokat, kik nem restellenek a tűz köré seregleni.

Sok olyan intézményt sorolhatnék elő, amely mind a kiszgáda érdekeinek istápolására létesített, s amely évek óta üntudatosan szolgálja a gazdaosztály anyagi jólétének emelését.

Ilyenek pl. a földmives iskolák, ahol a kiszgáda gyermekei tanítatnak a modern gazdálkodási elvek elsajátítására, csak hogy a mi népünk legnagyobb részét még most is

azt tartja, hogy a gazdának nem való tanulni.

A gazdasági ismétlő iskolák életbeléptetése sok ezer földmives gazda gyermekét tanítja a föld helyesebb megmívelésére, a helyes állattenyésztési elvekre, a rendszeresebb munkálkodásra. A házi ipari tanfolyamok sok munkátlan egyének adnak téli foglalkozást, s megtanítják olyan házilag előállítható tárgyak készítésére, amelyek a kiszgáda kerését növelik, kézügyességét fokozzák.

A földmives iskolák téli tanfolyamán minden télen tanítják az arra vállalkozó gazdák fiatal sarjadékát a földmívelés gyakorlati ismereteire, a kisebb gazdasági eszközök házilag való előállítására.

Hogy a vincellér iskolák, szőlőtelepek, minő áldásdus és szemmel látható munka eredményt mutatnak föl, csak rákell mutatnom arra, hogy hazánkban a filoxera által elpusztított szőlőiben újra terem a kiveszett szőlővessző.

Aki az a föld homok buckáit és sivó homokterületeit 10 év előtt látta, most nem ismer rá, mivel 1000 és 1000 hekt. értékes bort szüretelnek ott, ahol 10 év előtt a kaszált legelő területeken már júliusban nem volt mit legelni az elkényeszeredett, leromlott állat állományoknak.

Aki az állattenyésztésünkben beállott örvendetes javulást meg akarja látni, csak ki kell nyitnia a szemét s az állami ménék, méntelepek, bikatelepek s az állattenyésztési intézmények hatása alatt előállott haladást lehetetlen meg nem látnia.

A cseléd törvény ezer és ezer cselédnek szerez öreg napjára nyugodt megélhetést s a dolgozni akaró arató és részes munkás meg van mentve a rosszakaratu kizsákmányolástól, amióta a törvény védelmébe vette a mezei munkást.

A néptanítók tanrendjébe beillesztett gazdasági oktatás évenként százával bocsátja ki az életbe azokat a tanítókat, akik a helyes gazdálkodás elveit elsajátítva a kiszgádat s annak a gyermekeit vannak hivatva oktatni, vezetni, s annak a gazdálkodás

TARCSA.

Bocskay.

Rudolf király idejében
Sok bajunk volt nekünk.
Básta miatt a szekerét
Maga vonta népünk.
Öldöstett, pusztított
A vad bécsi hóhér.
Dicsőségért, nagy vagyonért,
Mindenféle jóér.
Rudolf király idejében
Vérfürdő volt Kassa,
Ott bukott el Magyarország
Sok derék lakossá.
Barbiánó haragjátul
Millió köny csordult,
S szegény hazánk bus élete
Még busabbra fordult.
Csak magyarnak s vagyonosnak
Kellott akkor lenni,
S készek voltak a pribékek
Reá gyilkot tenni.
Kivált ha még protestáns volt
A hite, vallása,
Nem volt annak magyar földöm
Sohol maradása.

Illésbázit, a nádort is
Befogták a vádba:
Királyt sértett, ott legyen hát
Feje, hol a lába.
De a nádor megmenekült
Az éhes sasoktól,
És külföldön vérzett szíve
Fájdalom-vasaktól.
Ezek miatt szomorkodtunk
Rudolf idejében,

S a jó Isten ránk tekintett,
S megvigasztalt szépen.
Bocskaynak, a vitéznek
Adta szent kegyelmét,
Hogy vivja ki a szabadság
Dicső győzedelmét.

Meg is felelt hős Bocskay
Nagy feladatának,
Szabad földön szabad tér nyílt
Jézusunk tanának.
Az új hitnek bilincsei
Szélylyeltörödztek.
Szegényébe bujt az ármány,
S maradt busan, vesztég.

Magyarország királya lett
Hajduk szeme — fénye,
Hanem ő a korouát nem
Tevé a fejére,
Legyen azé, a kit illet.
Neki nem kell más, csak
Ősi joga, ősi fénye
Nagy Magyarországnak.

Hallottatok ilyent fúak?
Hallottatok, lányok?
Volt egy férfi, s nem kellettek
Neki a bálványok.
S nem engedte magát ő se
Soha bálványozni,
De a hálát sirja felett
Látjuk virágozni.

Küzdött, győzött s megköté a
Híres bécsi békét.
Boldogitván porladóknak
Késő nemzedékét.
És most, háromszázad évre
Lelke újra támad,
Mikor kél a hon öröme,
S elpihen a bánat.

Hős Bocskay, nagy vezérünk,
Maradj is te köztünk,
Midőn, mint te, hucolánk és
Ármány felett győztünk.
Bécsi béke Budavárban
Tartsa rendet, csendet.
Ős jogaink és hitünkben
Legyünk boldog nemzet.

Hős Bocskay, a zászlódat
Lengesd mi fölöttünk
Most is, midőn nagyságot
Ünnepelni jöttünk.
Tartsa hitét minden magyar,
Mását meg ne vesse;
Áldja Isten szíve szerint,
S hazáját szeresse.

Tóth István.

Emlékek a katona-életből.

A lévai kaszinó május 5-iki estélyén felolvasta Dr.
Karafáth Márius.

Folytatás.

Sokszor hűtlen lett Lajcsihoz.
Más társaságba is került és bizony sokszor igen ingadozó állapotban került haza, s ha akkor az első álmából felriasztott Nagy Lajcsi szemrehányólag csendre és rendre utasította, akkor Jóska kardot rántott és veszedelmes mód hadonászva tükröt, korsót, poharat tört, zuzott s a szűk szobában még a pajtása bőre épségét is veszélyeztetette, míg az a kardot kezéből ki nem csavarta és őt magát az ágyába nem teperte.
Lajcsi elébb-utóbb megsokalván ezt a gyakran ismétlődő veszedelmes handabandászt, egy alkalommal — midőn Jóska egy átdöszölt éjjel után még későn reggel is

mély álmában hortyogott — elvitte a kardot a bádogoshoz és beötötte ólommal, úgy hogy azt a pengét se Jóska se más többé ki nem ránthatta hüvelyéből.

Papp Jóska a katonatekingtélyén ejtett csorba nagyon bántotta és bosszut forralt.

Néhány nap múlva önként kínálkozott a bosszu alkalmá, midőn Nagy Lajcsi mélyebben találván Boros bácsi kancsójába tekinteni, tehetetlen állapotban került haza a közös tanyára.

Jóska véletlenül szin józan volt, elővette a beretváját és a Lajcsi szép, nagy fekete bajszát feliben simára leszedte.

E csinynek kényyszerítő hatása alatt a mélyen megsomorított Lajcsinak másnap — habár nehéz szívvvel — a bajsz másik felét is le kellett szednie, úgy hogy Jendrassik professzor amphiheatrális tantermében való első megjelenésekor az irgalmas rendi hástagjaiból került új collegának néztük őt.

A harag azonban nem tartott soká, harmadnap újra kibékült a két cimborá Boros bácsi korcsmája mellett.

Élénk életfolyt akkoron a „tek szállóben” is.

Ez a híres étkező, melyből a dicső Szikszay került ki a nemzeti színház bérházába, szemben a nemzeti muzeum klasszikus homlokzatával, a körutat a magyar-utcával összekötő átjáró ház körut felőli földszintes részében volt.

Többnyire egyetemi polgárok jártak ide s egyidőben, önkéntes korában K. E. is.

körül helyes tanácsot és utmutatást adni a nép anyagi megterhelése nélkül.

Nem is hozom elő a fatenyésztés és selyemhernyótenyésztés, méhészet, haltenyésztés, vízlecsapolás, talajkésztés terén életbeléptetett intézményeket, mivel ezeket ma is sokan kicsinylik, pedig ezek mind a kisgazda érdekeit szolgálják, s mind az anyagi jólét emelését mozdítják elő.

Hogy az iskolából kikerült s már önállóan működő kisgazdának is mód nyujtassék a modern gazdálkodás elsajátítására, a Miniszterium minden télen 100 és 100 helyen rendeztet a gazd. egyesületek közbenjöttével téli gazdasági tanfolyamokat és vasárnapi előadásokat. Ahol csak meghallgatására a jóakarát nem hiányzik, már látni is az eredményt kisgazdáink ismert konzervatívizmusa dacára is.

Megyénkben e télen is tartattak ilyen tanfolyamok és számos előadások, s mivel ezekben nekem is volt részem, pár szóval beszámolok ezen működésemről.

Hogy az alkalom a tanulásra mindenkinek megadassék, minden évben más és más községekben rendeztetnek ama tanfolyamok, s hogy az eredmény nagyobb legyen, a vasárnapi vándor előadásokat is egy-egy községben tartom évek óta.

A téli tanfolyamot az idén Nagy Szecsen tartottam és december elejétől kezdve február végeig minden héten 2 estén tartottam ott előadást az érdeklődő gazdáknak.

Az előadásokon természetesen résztvehetett minden érdeklődő, sőt a tanterem fűtése és világításának költségei is állam segélyből fedeztettek.

Nagy Szecse józan, szorgalmas magyar gazda közönsége szívesen eljárt előadásaimra s kitartott egész végig, amiben bizonyára nagy része volt a helybeli intelligenciának, akik maguk is jó példával jártak elől az előadások látogatásában.

24 estén tartottam itt előadást különféle, a gazdákat érdeklő tárgyakról s a 24 előadáson összesen 1460 hallgató vett részt legnagyobb részben az öregebb gazdák közül.

A vasárnap délutáni előadások színtere e télen Bajka község volt, ahol novembertől kezdve április végeig minden vasárnap délután tartottam egy-egy előadást összesen 29-et, melyekben 1170 hallgató vett részt.

Eme kisközség lakossága valóban bámulatos szorgalommal és kitartással látogatta gazdasági előadásaimat, s itt is az intelligencia járt elől jó példával.

A gazdasági egyesület ezenkívül a megyében máshol is rendezett gazd. előadásokat és háziipari tanfolyamokat, államsegélyből, amelyekről referálni azonban nem képezi az én feladatomat.

1898 ban lettem először megbízva Bars

Elegáns megjelenésű, csinos atléta természetű, derék fiú volt. Biztos lövő és kitünő vívó, később híres párbajozó és párbajorvos, manapság aranygalléros honvéd orvos.

Egy kellemetlen tulajdonsága azonban mégis volt, és pedig szeretett kötekedni, az volt, amit amugy magyarán „Stenker“ nek neveznek.

Elég volt, hogy valakinek a „képe“ nem tetszett K. E. nek — és mindjárt belekötött.

Ezért sok panaszt emeltek ellene a 16. számú helyőrségi kórház főnökénél, a ki alá tartoztunk, s ezért kellett neki anyai sok kaszárnya áristomot leülni az Üllői-uton.

Volt a „kék szöllős“ nek egy szép unokahuga is, melybe a nagybácsi — nős léte dacára — maga is szerelmes volt, s melyet féltett a sok bejáró diáktól és őrizett mint a hétfejű sárkány a kincsét.

K. E. is rávetette a szemét a szép Erzsire és, a mikor csak tehetette — tette a szépet neki, karcu derekát átkarolta, vagy piros orcáját megcsipdoste — a hogy jött.

Egyszer az udvarra nyílt konyha ablakban megpillantja a lányt, e'ibe áll és sikerül neki szép, hizelgő szavaival a lány melléhez tűzött piros rózsát tőle kikönyörögni.

Ebből aztán csoda háborúság lett, mert a vendéglős véletlenül tanuja volt a jelenetnek és a gomblyukába tűzött diadaljellel dissztett K. E. re keményen rá támadt, midőn az az étkezőbe lépett.

Az összeházasítás végeredménye oly csattanós volt, hogy erről a gasda bal arca még este is tanubizonyságot tehetett.

Másnap már raportra került K. E. Michelis főorvosra, aki a korosmai

megyében a felnőtt gazdák téli oktatásával s az alatt a következő sorrendben tartottam ome előadásokat :

1. Léva 1898/9 telén téli tanf. előadás 35, 2235 hallgató 2. Léva 1899/900 telén téli tanf. előadás 40, 1290 hallgató 3. Nagy Salló 1899/900 telén vasárnapi előadás 5, 600 hallgató 4. Nagy Salló 1899/900 telén téli tanf. előadás 15, 900 hallgató 5. Nagy Szecse 1899/900 telén vasárnapi előadás 7, 437 hallgató 6. Léva 1900/1 vasárnapi előadás 9, 259 hallgató 7. Garam Sat. György 1900/1 téli tanf. előadás 18, 1135 hallgató 8. Uj Bars 1900/1 vasárnapi előadás 7, 437 hallgató 9. Uj Bars 1901/2 téli tanf. előadás 10, 1030 hallgató 10. K. Szecse 1901/2 vasárnapi előadás 7, 645 hallgató 11. Ovár 1901/2 vasárnapi előadás 3 225 halgató 12. Léva 1902/3 vasárnapi előadás 1, 120 hallgató 13. Ovár 1902/3 téli tanf. előadás 20, 1730 hallgató 14. G. Lök 1902/3 vasárnapi előadás 11, 950 hallgató 15. Vámos Ladány 1901/2 vasárnapi előadás 5, 790 hallgató 16. Kis Sáró 1903/4 vasárnapi előadás 4, 760 hallgató 17. Kis Sáró 1903/4 téli tanf. előadás 18, 1450 hallgató 18. Vámos Ladány 1903/4 vasárnapi előadás 7, 790 hallgató 19. A. Várad 1903/5 téli tanf. előadás 25, 1190 hallgató 20. N. Kálna 1904/5 vasárnapi előadás 18, 1290 hallgató 21. N. Szecse 1905/6 téli tanf. előadás 24, 1490 hallgató 22. Bajka 1905/6 vasárnapi előadás 29, 1170 hallgató. Összesen: előadás 319, 20923 hallgató.

Eme szám adatok mutatják, hogy Barsvármegye gazdasági haladásában meg van a vágy a gazdasági haladás iránt, érdeklik minden iránt ami, a gazdasági tudnivalók körébe vág. Hogy azonban a hallottakból mennyit fordít a saját hasznára, mennyibe iparkodik az elmondottak szerint eljárni, a hangoztatott irány elveket gyakorlatilag is alkalmazni, az nagy dolog.

Bizonyára tanu tesz e téren a haladás, mivel népünk nagyon conservatív, az újítás iránt kevés az érdeke s csak olyan dologba szeret pénzt befektetni, ahol a siker mindjárt bekövetkezik. Ott azonban, ahol a sikerre sokszor évekig várni kell, — mint pl. az alagsóvezésnél — ott a mi népünk a jó tanácsra nem igen hallgat.

Az uttők munkája mindig faradságos, kevés eredménnyel jár, de ha a kezdet nehézségein keresztül jutunk, a siker el nem maradhat.

Léva, 1906. május hó.

Bodrogközy Zoltán
gazdasági szaktanár.

Törvényhatósági közgyűlés.

Barsvármegye törvényhatósági bizottsága f. hó 17-en Ar. Maróton rendkívüli közgyűlést tartott azon célból, hogy a törvénytelen kormányzat alatt elmaradt ügyek

tettegességet éles szavakkal elítélvén a tényállás hű elmondását követelte.

K. E. önérettel adta elő, hogy támadta meg őt a korcsmáros előbb csak szóval, mire ő tekintettel katonára voltára eleinte türtőztette magát, de midőn a dühös ember sértő szavak kíséretében egy asztalkét felkapva rá tört, akkor ő a támadó két karját megragadta — így ni — és falhoz szorította aztán pedig egy hatalmas pofonnal hareképtelenné tette.

Ekközben pedig a beszéd hevében, megfeledkezett arról, hogy ki áll vele szemben s ügyet sem vetve az aranygallér: a vas markával megragadta a főörzsorvost és becsületesen megrázta, kézzelfoghatóan igyekezővén a korcsmárossal való összekülbözését bemutatni.

Csak az aranygalléros ur tiltakozása : „No—no—nó! ez már nem forsrifos!“ akadályozta meg K. E.-t abban, hogy a nagyurat a falhoz ne lapítsa.

Ez több volt mint a mennyit más alantas még csak gondolatban is merészelt volna ilyen tekintélyes föllebbvalóval megtenni, de K. E. megtehette, mert az ő nyílt önérettés, férfias modora és természete még a katonai föllebbvalót is lebilincselte, akik — egynek kivételével, mind igen kedvelték.

Egy más alkalommal fesztelenül kívánván mulatni, civil ruhában tért be K. E. az akkori híres „Ferenci“-be egy hirbejt éjjeli kávéházba.

A szomszéd asztalnál ült egy, a fegyvergyakorlathoz Budapesten átutazó tartalékos hadnagy, feketéjét szürccsölgötve és egy szép virágáros leánykával enyelegve.

K. E. nek már első pillanatra nem tetesett a tisztnek a „képe“ s mennél tovább

letárgyaltassanak. A közgyűlést Kazy János főispán azzal nyitotta meg, hogy dr. Kmoskó Béla lévai ügyvédet tiszteletbeli főügyesszé, Rajcy Géza közigazgatási gyakornokot pedig tiszteletbeli szolgabíróvá nevezte ki. Ezután a főispán indítványára Barsvármegye közönsége táviratban üdvözölte az új kormányt.

Most jött sorra a közgyűlés legnevezetesebb tárgya: az alkotmányvédő 100-as bizottság jelentésének tárgyalása. A jelentés első részében szól a közönség által összegegyűjtött pénzüsszegekről, amely 65,000 kott. tesz ki; ebből a jóléti bizottság elkötött 53,000 kott., mely összeg már be is folyt, úgy hogy mindenki hiánynélkül visszakuphatja pénzt; a felmerült költségek az időközi kamatokból térülnek meg. Esetleges többlet a F. M. K. E. lévai választmányát illeti. Az állandó választmány a jelentést tudomásul vette azon módosítással, hogy a fennmaradó időközi kamatokat a F. M. K. E. nem a Léva városi és járási választmánya, hanem a bars megyei választmánya kapja.

Rendkívül heves vitát provokált a jelentés második része, melyet az állandó választmány f. hó 16-án tartott gyűlésében nem fogadott el. A 100 as bizottság szűkebb intező bizottsága tudvalevőleg azt javasolta, hogy azon tisztviselők iránt, kik a törvénytelen kormány rendeleteinek nem engedelmeskedtek és azt el nem ismerték, fejezze ki a bizottság hazafias elismerését és háláját; azokat pedig, kik a törvény és esküjük ellenére vállalkoztak arra, hogy az alkotmánytíró kormányt segédkezzenek, büntesse meg. E s pedig négy tisztviselőre néve feüggesztést és fegyelmi eljárás megindítását javasolta. E t azután a teljes 100-as bizottság úgy módosította, hogy a hivatali feüggesztéstől elátott, hanem a felsorolt 8 tisztviselő elou, a kezei közt lévő bizonyosságok alapján a fegyelmi eljárás megindítását javasolta. Ezen javaslatot az állandó választmány nem fogadta el, hanem azt határozta, hogy a vármegye összes hivatalban maradt tisztviselői, névszerint az összes főbírák és polgármesterek megróvásában részesüljenek, illetőleg hogy hivatalban maradásuk miatt a törvényhatóság rosszallását fejezze ki. Az állandó választmány ezen határozata, mely egy kalap alá vette az összes tisztviselőket, hogy a 100 as bizottság javaslatát lehetetlené tegye, rendkívül felháborította a törvényhatósági bizottság azon tagjait, akik az érdeke — kötevényeken felül állva példát kívántak statuálni a jövőre nézve. A heves és szenvedélyes vitában részt vettek az állandó választmány javaslata mellett dr. Belica Pál, ellene Balogh János, Zongor János, Dombay Vilmos, Belcsák László mint a százas bizottság tagjai, továbbá Csekey Vilmos; közbesső indítványt tettek S monyi alispán, Bottka Győző, Kovács S. Lajos. — A fölmertő párt kifogván az argumentumokból, szavazást követelt, amit déltájban el is rendelt a főispán. Az állandó választmány javaslata mellett igennel szavaztak 33-an, ellene 31-en. Így tehát 2 szö:öbbséggel az áll. választmány javaslata győzött, amelyet azonban Báthy László prépost indítványára a nemmel szavazók mint törvénytelen azonnal megfellebbeztek, mivel a törvényhatósági bizottságnak ítéletet mondani joga nincs, már pedig a rosszallás ítélet. Az elölkö főispán pedig

nézte, annál jobban fészélyezte őt az a pofa, a melyhez sehogy sem illett annak a virágáros leánynak a szép fejcsékeje.

Felkelt tehát, és szívarkájának hamuját az udvarló tiszt feketéjébe szórta és ezzel ismét leült, mintha semmi sem történt volna.

A tiszt is ugy tett, mintha semmi sem történt volna — talán mert a leány megsugta, hogy ez a híres K. E. — és más feketét rendelt.

K. E. azonban nem volt az az ember, akit akár a tettetett akár a valódi figma szándékának végrehajtásában befolyásolható volt.

Ujból odalépett a másik asztalhoz és ismét beleszórta áldozatának feketéjébe a szívarka hamut.

De ezt már a hadnagy ur sem tűrhette tovább, felkelt, hirtelen kardot — kötött, fizetett és távozott.

Másnap már mindent tudtak a „Garnison Spital No. XVI.“ ban és K. E. a civilruha illetéktelen használata miatt ismét egyszer végig élvezhette a 10 napi kaszárnya áristomot.

A civilruha tilalom ellenére való felöltése különben igen kedvelt és gyakori kihágást képezett az akkori önkéntesek bünlajstromában különösen akkor, ha valami felséges vagy fenséges vendége akadt a fővárosnak.

Ilyenkor ugyanis bárhol is csak teljes díszben, a kakastólas kalappal volt szabad megjelenünk, ez pedig kellemetlen és terhes viselet volt, különösen nyár derekán, de meg gyakran bosszantó helyzetbe hozhatta az embert.

Igy a királynak egy pudapesti séjourja alkalmával A. Béla barátommal együtt épen hivatalos voltam egy király-utcai ösmerős családnál.

(Folyt. köv.)

kijelentette, hogy habár a közgyűlés nem rendelte el a fegyelmi eltárást, ő a maga hatásköréből kifolyólag fogja azt megindítani a terhelt tisztviselők ellen.

Az állandó választmány javaslata mellett igen-nel szavaztak: Ellbogen Károly, Pető Albert, Dr. Balczsa Pál, Pollák Zsigmond, Lulicsek Izidor, Peri Ignác, Vincze Gyula, Groszmann Gyula, Weinberger Mór, Eizenberg Károly, Rintei Rzsó, Zuamenak Sándor, Lányi Benedek dr., Krajcsovics Rzsó, Kormanovich Endre, Marucsek János, Kolbenhayer Gyula, Simkó Adolf, Wertheim Izidor, Kürthy N. Weisz Adolf, Meszár Benedek, Mayerhüber Ferenc, Groszmann Henrik dr., Hralbovszki N. Zlatnyánszki Emil, Dus Jenő, Hruska Béla, T. xner Béla, Mittelmann Janos, Rakovszki István, Dr. Ardó Sándor, Stiaszay János.

Az alkotmányvédő 100 as bizottság javaslatát kívánták, tehát az áll. vál. javaslata ellen nem-mel szavaztak: Kosztolányi Sándor, Dombay Vilmos, Levatic László, Zongor János, Balogh János, Botka Zoltán, Belcsák László, Holló Sándor, Friedmann Samu, Klein Nathán, Levatic Guszár, Medvecky Sándor, Krastevics Imre, Báthy László, Haitzl Kálmán dr., Anderle Ernő, Dr. Botka Győző, Dr. Frommer Ignác, Cskey Vilmos, Bándy Endre, dr. Katoa János, Merkader Alajos, Haugyasy János, Dóssy József, Kosztolányi István, Hulfmann Ferenc, Borbás László, Kovács S. Lajos, Turcsan János, Gunda Péter dr., Dr. R. schanek Béla.

A 100-as bizottság jelentésének tárgyalása előtt Balogh János bemutattott és feljavasolt egy okmányt, mely szerint Sányi megyefőnök és Lányi ügyvivő között tárgyalás folyt arra nézve, hogy Kroner Géza törvényszéki bíró szolgálatai évei beszámíttatnak azon esetben is, ha közigazgatási hivatali váltal. Balogh János indítványára a közgyűlés elhatározta, hogy a nevezetes okmányt felterjeszti Polónyi igazságügyminiszternek.

A közgyűlés ezután a folyó ügyeket intézte el.

Közigazgatási bizottság.

Barsvármegye közigazgatási bizottsága folyó hó 16-án tartotta rendes havi ülését, melyen Kazy János cs. és kir. kamarás főispán elnökölt.

Az alispán a következő jelentést terjesztette be:

Az ország alkotmányát veszélyeztető politikai viszonyok, s a Fejérvári kormány törvény en és erőszakos eljárása a közigazgatás menetét is érintette, a mennyiben a közigazgatás vezetésére megválasztott és kinevezett törvényhatósági tisztviselők személyében, habár csak ideiglenesen, változást s ezzel kapcsolatban az ügymenetben a változást idézte elő.

Február 19-én ugyanis Sányi Kálmán kinevezett, de esküt nem tett főispán Ar. Marótra érkezett s ideiglenesen a csendőrlaktányában szállásolta be magát. A február 22 ére kitűzött rendkívüli közgyűlésnek a székház nagytermében megtartását önhatalmulag s minden idokolás nélkül karhatalommal megakadályozta, úgy hogy a közönség kénytelen volt azt az alispánnak hivatali helyiségében s az azzal kapcsolatos magánlakásokban megtartani.

Majd elfoglalván a karhatalom igénybe vételével a székházban a főispáni helyiségeket, a tisztviselőket egyenként je entkezésről szólította fel, tölem pedig a kormányt meg nem szavazott adók beszolgáltatása és a meg nem szavazott ujoncok kiállítására közzé segédkezésére, valamint a főispáni helyiségeknek átadására vonatkozó kormányrendeletnek végrehajtását követelte, s miután ezt a törvényhatóság tiltó rendelkezés folytán s az alkotmányra tett eskümből hivnek maradni akarván, megtagadtam, úgy engem, mint több tisztviselőt, kik az engedelmességet veleszembe színtőn megtagadták a kormánytól az 1886 évi XXI t. c. 64 és 65 §-ai alapján nyert felhatalmazás alapján, állásainktól elmozdított. Mivel azonban a tétkezés az azon alapon, hogy Sányi Kálmán az 1886 évi XXI t. c. 60 §-ában előirt esküt még le nem tette, s így hatásköri jogom még nem birt, törvényesnek nem ismertültem el; karhatalommal távolított el február hó 28-án hivatalainkból s helyeink helyettesítésével töltötte be.

Az ezen eljárás szülte természet szerű igazalmak a közigazgatás menetét bénítólag hatottak, de nagyobb fennakadás tudomásom szerint azon idő alatt, míg a nyers erőszak hivatalomtól távol tartott, nem fordult elő.

Április hó első napjaiban alkotmányunk a harcból ha nem is sertetlenül, de teljes épségében megmentetvén, én éstisztársaimmal a megbukott Fejérvári kormány helyettes Wekerle Sándor elnökletele alatt kinevezett új kormány állásainkba visszahelyeztetvén, április 11-en távollétem alatt a vármegye főjegyzője az alispáni hivatal vezetését ismét elvállalván, április 13-án hazatérve s hivatalom én is elfoglalva, a vármegye általam bizott hatáskört ismét átvetttem s igyekeztem az ügymenetet a rendes maderben terelni.

A közigazgatást érdeklő azon bejelentés teszem, hogy a belügyi tárónak vezetése az új kormányban gróf Andrássy Gyula vette át, s hogy a vármegye főispánjáról újból gar. amvesszelei Kazy János cs. és kir.

74 kitüntetés, **6** állami érem!

10 000 motor a legteljesebb megelégedésre szállítva.

Drezdai motorgyár r. t.
(Azótt Hille) főkelepe:

GELLÉRT IGNÁCZ és TÁRSA
Budapest, VI. Terezkörút 41. sz.
Telefon 12-91.

Benzinmotorok, légszuszómotorok, nyersolajmotorok, szesz- (spiritusz) motorok, acetylen-motorok, Benzín-lokomobilok cseplésre

Szivógáz (generátoros-) motorok a legmodernebb és legteljesebb, beigazoltan a legelőcsőbb üzemet nyújtó erőgépek.

A drezdai motor világszerte elismerten a legkifináltabb gyártmány. Kipróbált tökéletes szerkezet. Válogató t legjobban anyagból a legszilárdabb és legpontosabb készíve.

Tartós! Sok évi használat után sem szorul reperaturákra. Feltétlenül üzembiztos. Kezelése rendkívül egyszerű. Az üzemeltetések a legelőnyösebbek.

Drezdai motorok üzembiztos megkínálható számtalan iparváltásban és uradalmak gazdasági üzemelési malmokban téglagyárakban, fémgyártásnál, faiparban, vízemelő (szivattyú) telepeken, gazdasági takarmány-kamrákban, tejgazdaságokban, cseplésnél stb.

Teljes üzembiztosítás (malmok, gazdasági üzemek, közlekedési szerkezetek stb.) szak-szerű szállítása.

Felvilágosítások s költségtervezések készíttel adatk. Legmesszebb menő jótállás! Kedvező fizetési feltételek!

K á v é.

1 klg. frt. kr.

New-Cuba kávé	1.60
Jamaikai legfinomabb	2.20
Kuba legfinomabb	2.20
Ceylon legfinomabb	2.10
Ceylon finom	2.—
Portorico finom, és Cuba	1.60 2.—
Gyöngy legfinomabb	2.— 2.20
Mocca legfinomabb	2.20
Arany Jáva legfinomabb	2.20
Brazíliai legfinomabb	1.60
Brazíliai II. rendű	1.30
Cuba pörkölt	2.— 2.40
Hungária kávé	1.20
Órült kávé	1.—

Kapható:
Kern Testvéreknél, Léván.

Védjegy: „Horgony”

A Liment. Capsici comp.,
a Horgony-Pain-Expeller pótléka

egy régióknak bizonyított háziszert, mely már több mint 36 év óta legjobb fájdalomcsillapító szerként bizonyított kőszvény-nél, csúznál és meghűléseknél bedörzsölés-képpen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossá legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, amely a „Horgony” védjegygel és a Richter cég-jegyzéssel ellátott dobozban van csomagolva. Ára üvegekben 80 fillor, 1 kor. 40 f. és 2 korona és úgyszólván minden gyógyszer-tárban kapható. — Főraktár: **Fürk József gyógyszerésznél, Budapestem**

Richter gyógyszer-tára az „Arany orosz-lánhoz”, Prágában. Elisabethstrasse 5. n. Minden napi szétk. üdés.

MAGYAR GÉPEK

A tisztelt gazda közönség szives tudomására hozom, hogy a sokoldalú érdeklődésnek megfelelően raktáromon tartok

GANZ-féle MOTOROKAT

minden nagyságban, melyek nálam állandóan üzemben láthatók.

Egyben ajánlom a t. vásárlók figyelmébe a

HOFFER és SCHRANTZ

elismert elsőrendű gépgyár összes gyártmányait, különösen gőzcséplőkészletek, járgányos cséplőgépek

VICTORIA DRILL vetőgépek ekék, szecs-kavágók stb. stb.

ÁLLANDÓ DUS RAKTÁRT TARTOK

Mc. Cormick

világhírű arató és fűkaszázó gépekből a legjobb gyártmányú varrógépek; legelőnyösebb bevásárlási forrása.

KNAPP DAVID
gépraktára Léva Mártonffy-utca.

Peronospora-készületek.

Vermorel és Attila-féle legjobb!

Felülmulhatlan,
a siker kétségtelen.

A szőlővessző (venyige) leveleinak betegségei ellen, valamint a fák és komlókaesoknak rovarok, levelések, pondrók és méharmat stb.-től való megtisztítására.

Vermorel-féle 10 frt., Attila 12 frt.

Attila Phyloxera-fecskendő 23 frt. Kénporfúvók 2 frt. 50 kr.

Kapható:
Kern Testvéreknél L É V Á N.

SCHICHT-szappan!

(„Szarvas” vagy külösszappan)

Ama egyszerű, hatályos tisztító erő, valamint ama kiadóság a mellyel **Schicht-szappannal** észlelhetünk, lágyasága és teljes tisztasága, azon különös gyártási mód eredménye, a mely a nyersanyagok feldolgozásánál a legnagyobb pontosságon alapul. A nyersanyagok nagyrészt saját művekben állítattnak elő.

Milliószor kipróbálva és kitűnőnek bizonyult

Vezérszó: Minden darab szappan a Schicht névvel, tiszta és nem káros alkatrészekből.

Jótállás: 25 000 koronát fizet Schicht György cég az Auszliában bárkinek, aki bebizonyítja, hogy szappana a „Schicht” névvel, valamely káros keveréket tartalmaz.

Kovald Péter és Fia

cs. és kir. szab. kelme- és szörme festő, vegytisztító és gőzmosó-gyár Budapest, VII. Szövetség-utca 37 szám

megbizói kérelmét szem előtt tartva elhatározta, hogy minden tekintélyes vidéki városban képviselőket létesít és általánosan nyújt a nagyérdemű közönségnek arra, hogy a céget — a csomagolási és postaköltségek mellőzésével — közvetlenül felkereshesse.

WEISSAMU és FIA

vette át a képviselőket és a gyár rendes áraiban vállalja az ural, női, és gyermeköltönyök díszítő- és butorszővetek, függönyök, kézimunkák, szőnyegek, csipke és végárut, szőrmék stbiek vegytisztítását és festését.

Ugyszintén ágytollak tisztítását és fehérneműk mosását is.

A nagyérdemű közönséget biztosítva kifogástalan munkájáról és mindenkor méltányos árairol, szives jóindulatába és figyelmébe ajánlja a képviselőket és számos megbízást kér a

Kovald Péter és fia cég

Tényleg

„Zerofurin” segít a nagyszerű és utólérhetlen **Rovarölő**

Vásárolják „csak üvegekben”.

Kapható Léván:

Amstetter Imre utóda	Róth K.	Bolner Pál	Verebélyen:
Euzel József	Wilhelm Bela.	Dombo Károly	Czirok István
Heksch Illés		Reimann Lajosné	Erdei József
Kern Testvérek	Ipolyságon:		Pollák Zsigmond
Medveczky Sándor gyógyszerész.	Berecller. M.	Ujbányán:	Zsarnócszán:
Pollák Kálmán,		Cservinka M. gyógyszerész	Weichberg Izidor
		Heurich Ede fodrász.	

Varrógépek és Műhímezés

valódi első magyar szab. Adria-, Dürkopp- és Gasse-féle új Singer gépek igen csinos kiállítással 5 évi jótállás mellett minden hozzávalóval

Árak részletfizetésre:

	korona
Elsőmagyar monopól-, Dürkopp és Gasser új Singer varrógép	56-tól 76-ig
Új Singer medium iparogép állvánnyal	72-től 80-ig
Titania új nagy Singer 4-es iparos varrógép	78-tól 88-ig
Nagy Howe iparos varrógép	76-tól 80-ig
Valódi szabadalm. Adria családi varrógép	86-tól 96-ig
láb és kézi hajtásra	96-tól 100-ig
Körhajós családi (Ringschiff) gép	100-tól 120-ig
iparos (Ringschiff) gép	130-tól 150-ig
Valódi Dürkopp — központorsó — gép családi	120 korona
iparos	150 korona
Új Singer családi varrógép kézi hajtásra	44 korona

Műhímezési készületek ára 4 korona.

Főraktár: **Kern Testvéreknél Léván**
Legjobb géptűk, részek és osónak olson.

Névjegyek, meghívók és eljegyzési-kártyák

legdiszesebb kivitelben

készítettnek

Nyitrai és Társánál Léván.

